

• • • • • SITA en ZLTO gaan een fabriek realiseren voor de productie van biomineralen in de vorm van mestkorrels uit varkensmest. Doelen: én de Noord-Franse markt bedienen met hoogwaardig product én op innovatieve wijze het Nederlandse mestoverschot verminderen.

Nieuwe exportmarkt bedienen én werken aan ons mestoverschot

Mestkorrels voor Noord-Frankrijk (en verder)

Rondom de tafel: Nico van Opstal, landbouwraad Parijs; Peter Brouwers, bestuurslid van ZLTO; Lodewijk Burghout, kwartiermaker Biomineralen BV; en Jan van der Meer, directeur van SITA ReEnergy.

Noord-Frankrijk kent in de regio's Ardennen, Champagne en Lorraine een landbouwareaal van circa 2 miljoen hectare, meer dan het totale Nederlandse oppervlak aan landbouwgrond. De afgelopen jaren is de afzet van

op met Berengère Poletti, regionaal bestuurder en tevens lid van de Assemblée Nationale. Na eerste contact met toenmalig Staatssecretaris Bleker met de vraag om te komen tot een meer continue en betrouwbare mesthandel tussen Nederland en Frankrijk, is in Nederland door ZLTO deze uitdaging opgepakt.

Nico van Opstal: "Van beide kanten is er natuurlijk een goede match. Nederland heeft een overschot aan mest, Frankrijk een tekort

'Overheid: maakt vaart met erkenningsregeling'

Nederlandse mest hier al toegenomen en die vraag groeit nog steeds. Tegelijkertijd hebben de ontvangende boeren zorg over de continuïteit van aanvoer, de betrouwbaarheid van het product en de sterke fluctuerende prijzen. Partijen in de regio namen hierover contact

aan met name fosfaat – maar ook het gehalte aan organische stof in de bodem is sterk gereduceerd. Vanuit de wens naar een betrouwbare leverancier is contact opgenomen met Peter Brouwers van ZLTO. Kunnen wij in gesprek komen met organisaties om

Links: v.l.n.r. Nico van Opstal, landbouwraad Parijs; Berengère Poletti, onder andere regiobestuurder Champagne-Ardenne; en agro-ondernemer Christian Renaudin bij de levering van gehygiëniseerde dikke fractie varkensmest door Biomineralen/Van Kuijk Groep (Helvoirt).

Onder: v.l.n.r. Lodewijk Burghout, Nico van Opstal, Peter Brouwers en Jan van der Meer op de locatie van SITA ReEnergy. Rechts: Christian Renaudin bij een van zijn percelen met suikerbieten.

een raamwerk – of infrastructuur – op te zetten voor afzet van hoogwaardige mestproducten in Frankrijk, was de oorspronkelijke vraag. Onder regie van ZLTO begint het nu van de grond te komen.”

Datgene waarop men is uitgekomen, is het realiseren van een fabriek voor de productie van biomineralen uit varkensmest, in de vorm van mestkorrels.

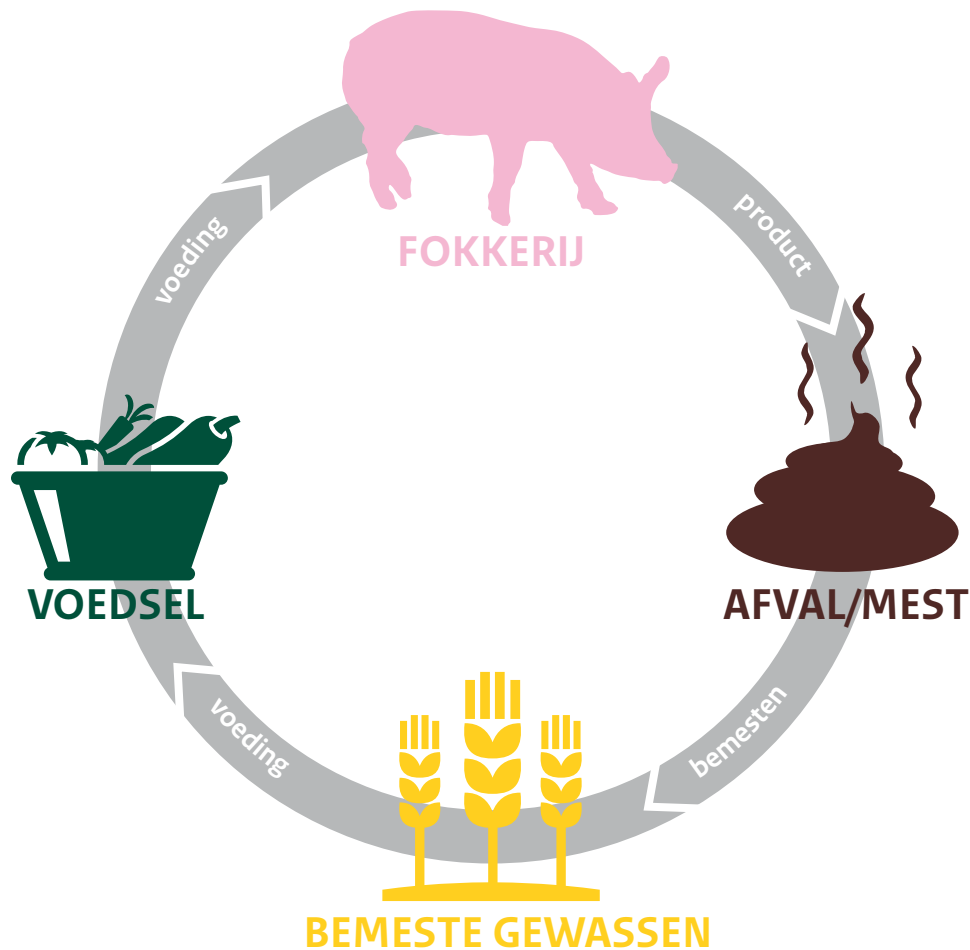
Peter Brouwers: “Deze marktkans bood een nieuwe benadering van de mestproblematiek, met een andere oplossing dan een kleinere veestapel om van je mestoverschot af te komen. Je kijkt wat er in de mest zit, die nu met geld erbij wordt afgevoerd van de boerderij.” Lodewijk Burghout vult aan: “Als het lukt om zodanig waarde toe te voegen en ook de eigenschappen voor transport gunstiger te maken, kun je op grotere afstand markten bereiken en word je betaald voor de mineralen en de organische stof die in je product zitten.”

“Het is dus goed dat er een verplichting tot mestverwerking voor elke veehouder met een fosfaatoverschot in de Mestwet is opgenomen. Elke individuele boer moet een deel van zijn mestoverschot (laten) verwerken of

Gezien vanuit Frankrijk...

In gesprek met Berengère Poletti, onder andere lid van het regiobestuur Champagne-Ardenne, en gedeputeerde van departement Ardennen in de Assemblée Nationale; Christian Renaudin, belangrijkste handelaar van Nederlandse mest in de departementen Ardennen en Meuse. Heeft bovendien twee akkerbouwbedrijven met 300 hectare (granen, suikerbieten); Brice Petit: belangrijke afnemer van Nederlandse mest. Heeft een akkerbouwbedrijf van 220 hectare granen en 20 hectare grasland) in departement Ardennen.

Mevrouw Poletti heeft grote interesse voor landbouw, milieuzaken en voelt zich sterk betrokken bij het wel en wee van ‘haar’ boeren. Zij vond het een logische stap destijds onze bewindspersoon voor landbouw te benaderen over de (varkens)mestproblematiek Noord-Frankrijk/Nederland. De heer Renaudin deelde zijn zorg met haar over het teruglopende organische stofgehalte in de kalkhoudende, kali- en fosfaatarme bodem van Champagne-Ardenne, door de jaren heen ‘uitgeput’ door vrijwel uitsluitend gebruik van kunstmest. Varkensmest heeft de ideale samenstelling (relatief veel fosfaat). Het product moet dan wel betrouwbaar en stabiel zijn. Poletti onderstreept dat er een rol is voor de Chambres de l’Agriculture, gezien hun rol en fijnmazig netwerk op het platteland, bij de advisering omtrent bemesting. Beiden zijn het erover eens dat communicatie hard nodig is over de Nederlands-Franse samenwerking. Renaudin stelt dat de mestkorrel de toekomst heeft. Er is geen verlies aan productvolume tijdens de opslag, en het product is ‘jaarrond’ stabiel. De heer Petit is tien jaar geleden helemaal overgestapt op organische mest. Met als gevolg constant hoge opbrengsten, maar het organische stofgehalte van de (arme kalk)bodem is flink toegenomen. Ziet organische mest ook als grondverbeteraar voor de grond, niet alleen als voeding voor de plant. Zijn grond (krijtuit) heeft dankzij deze bemesting meer ‘kleur’ en meer leven gekregen. Hij staat dus volledig achter varkensmest, maar pleit voor spoedige beschikbaarheid van mestkorrels.

opwaarderen en afzetten buiten de Nederlandse markt voor dierlijke mest, zodat er leveringszekerheid verkregen kan worden voor de geplande fabriek. In het verleden ging het daarop mis”, zegt Brouwers. Het zwaartepunt ligt daarbij weliswaar op de gebieden met het grootste overschot als Zuid- en Oost-Nederland, maar de verplichting geldt voor elke boer waar die in Nederland ook zit. Hij vervolgt: “Wat veel zou bijdragen, is als de overheid serieuzer werk maakt van de bestrijding van onregelmatigheden die plaatsvinden. Er wordt nu gesjoemeld bij de export van dikke fractie, compost en digestaat, onder andere door onder andere het manipuleren van de gehalten aan mineralen. Mijn oproep is dus dat vaart wordt gemaakt met de door ons voorgestelde regeling voor erkende exporteurs en dat de overheid stelstelmatig gaat handhaven op de reeds bestaande en nieuw in te voeren regels. Voorkomen moet worden dat te veel dubieus product zijn weg vindt naar Noord-Frankrijk, met onvrede en een verpeste afzetmarkt als gevolg.

In onze contacten met de akkerbouwers uit die regio hebben wij ook ons dilemma geschetst: dat wij nog geen korrel kunnen leveren, maar wel dikke fractie die aan de vereisten beantwoordt, zodat je een naam

opbouwt op basis van betrouwbaarheid en kwaliteit, waar je straks met de afzet en inkoop van Biomineralen-korrels van profiteert.” Burghout vertelt hoe ZLTO is uitgekomen bij SITA: “Biomineralen BV is opgericht vanuit ZLTO. Wij onderzochten 70 locaties waar het opwaarderingsproces tot mestkorrels zou kunnen plaatsvinden. De techniek is simpel: de mest wordt gedroogd op een band en het poeder wordt vervolgens gepelleteerd tot korrels. Daar is warmte voor nodig. Die kun je opwekken of je kunt zoeken naar een organisatie die al restwarmte produceert – in de juiste hoeveelheid en op de juiste temperatuur – en ook mee wil in dit mooie avontuur en dat is SITA ReEnergy.”

Jan van der Meer vult aan: “Voor SITA is het een mooie aanvulling op onze bedrijfsactiviteit, die ook goed matcht met onze doelen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en verduurzaming.” SITA ReEnergy is één van Europa’s modernste afvalenergiecentrales. Met de installatie in Roosendaal voorziet SITA 70.000 huishoudens van elektrische energie, en levert warmte aan een kassencomplex waarbij 3,5 miljoen m³ aardgas wordt bespaard. In de nabije toekomst wordt ook zogeheten pure restwarmte aan de nieuwbouwwijk Stads-oevers in Roosendaal geleverd. Daarbij is de

eerste aansluiting ten behoeve van het ROC recent gerealiseerd. De installatie van ReEnergy verwerkt ongeveer 380.000 ton afval per jaar, en wekt jaarlijks 275.000 MWh elektriciteit op, waarvan 56% groene stroom is. Met de restwarmte wordt straks jaarlijks ruim 140.000 ton dikke mestfractie ingedroogd tot organische mestkorrels. Volgens schema gaat de bouw van de fabriek in 2015 van start. Burghout’s intentie is om een kwart van de totale hoeveelheid dikke fractie te verwerken en daarmee verderop gelegen markten te zoeken. Voordeel hiervan is dat de resterende dikke fractie meer ruimte krijgt in de reguliere afzetkanalen.

Hans van der Lee en Nico van Opstal